

Коментарі

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

щодо звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми

«Міжнародне приватне право»

(ID 20822)

рівень вищої освіти – «Магістр»

спеціальність 293 – «Міжнародне право»

Зауваження ЕГ	Коментар КНУТШ
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми. Рівень відповідності Критерію 2. Рівень В. Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2. Частина освітніх компонентів, які потенційно можуть формувати ПРН для роботи за фахом, знаходяться у вибіркового блоці навчального плану, тому рекомендуємо ВК «Порівняльне та міжнародне акціонерне право», «Міжнародне	Коментар КНУТШ Рекомендації щодо переносу освітніх компонентів «Порівняльне та міжнародне акціонерне право», «Міжнародне право промислової власності», які знаходяться у вибіркового блоці, до циклу обов'язкових дисциплін можуть бути враховані лише частково. При формуванні навчального плану ОП з урахуванням ПРН було знайдено необхідний баланс між обов'язковими навчальними дисциплінами, дисциплінами вільного вибору студентів (за блоками (Блок №1 «Міжнародне приватне право» та Блок №2 Міжнародне комерційне право») та з пропонуваніх переліків). Таке поєднання навчальних дисциплін забезпечує системну єдність ОП, сприяє підготовці фахівців належного рівня, відповідає сучасним вимогам роботодавців та інтересам здобувачів освіти. Рекомендація не обмежуватись блоками вибіркового дисциплін вже знайшла своє відображення в цій ОП. Загалом вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти регулюється Положенням про порядок реалізації студентами Київського національного університету імені Тараса Шевченка права на вільний вибір навчальних дисциплін (https://bit.ly/3BYAodC), за яким здобувач вищої освіти має право обирати вибірково дисципліни з інших освітніх програм Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Побажання щодо розширення переліків вибіркового компонентів носить рекомендаційний характер і може бути враховано в процесі подальшого

право промислової власності», перенести до циклу обов'язкових дисциплін; доцільно розширити перелік ВК, не обмежуючись блоками вибіркових дисциплін. Домінування семінарських занять і відсутність практичних занять з практикоорієнтованих навчальних дисциплін.	удосконалення ОП. Зауваження про відсутність практичних занять з практикоорієнтованих навчальних дисциплін носить формальний характер, оскільки зі змісту робочих навчальних програм можна зробити висновок про те, що, не дивлячись на назви «семінар». «семінарське заняття», вони значною мірою передбачають набуття студентами практичних навичок. В подальшому можуть бути внесені зміни до робочих програм навчальних дисциплін, в яких буде виокремлено такий вид занять, як «практичні заняття». Підсумовуючи викладене, з урахуванням того, що пропозиції ЕГ носять рекомендаційний характер, вважаємо, що немає достатніх підстав для зниження оцінки за критерієм 2 до рівня В. Це дозволяє нам пропонувати оцінити дану ОП за Критерієм 2 на рівні А.
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання. Рівень відповідності Критерію 3. Рівень В. Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3. ЕГ рекомендує популяризувати отримання знань здобувачами у неформальній освіті, зокрема, на освітніх платформах: Prometheus, Coursera, Освітній Хаб-EduNud.in.ua, Спільнота практик: сталий розвиток, що буде сприяти вдосконаленню	Київський національний університет імені Тараса Шевченка на даний момент не здійснює визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті до затвердження регуляторних актів ЦОВВ, існування яких передбачене чинним законодавством. Відповідно до Закону України «Про освіту» (ст. 8, п.5) «Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в порядку, визначеному законодавством». Таким чином ЗВО поки позбавлені можливості вирішувати ці питання самостійно. Згідно зі ст. 38 Закону України «Про освіту» органом, який «формує вимоги до визнання результатів неформального та інформального навчання» є Національне агентство кваліфікацій. З наявності відповідного нормативно-правового врегулювання університет розпочне практику визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Пропозиції щодо можливості впровадження практики визнання результатів навчання отриманих в неформальній освіті та розробки власних рекомендацій для потребують ґрунтовного вивчення, обговорення з представниками роботодавців та викладачами, які забезпечують навчальний процес в рамках освітньої програми «Міжнародне приватне право».

професійних навичок здобувачів. Розглянути практики впровадження найкращого досвіду ЗВО щодо визнання результатів навчання отриманих в неформальній освіті та розробити власні рекомендації. Посилити поінформованість студентів про можливість перезарахування результатів академічної мобільності та результатів неформальної освіти.

Щодо побажання посилити поінформованість студентів про можливість перезарахування результатів академічної мобільності: Перезарахування результатів академічної мобільності передбачено відповідними нормативними документами Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Положення про порядок перезарахування результатів навчання у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=798&lang=uk), а посилення поінформованості про це студентів може бути здійснено шляхом надання необхідних роз'яснень здобувачам, проведення консультацій щодо реалізації академічної мобільності (в ІМВ працює група з міжнародних зв'язків (http://www.iir.edu.ua/international_cooperation/contacts/), підписано угоди із зарубіжними університетами-партнерами.

Ми не можемо погодитись із рекомендацією щодо визнання неформальної освіти. Київський національний університет імені Тараса Шевченка у своїй діяльності завжди керується вимогами законодавства та положеннями нормативних документів. Сфера неформальної освіти в Україні законодавчо не врегульована. В Україні на цей час відсутня система контролю якості освітнього рівня програм в системі неформальної/інформальної освіти. У зв'язку з цим Університет не визнає результатів навчання у неформальній/інформальній освіті до затвердження регуляторних актів центральних органів виконавчої влади України, існування яких передбачене чинним законодавством.

Аргументи:

а) згідно Закону України «Про освіту» (ст.8, п.5) «Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в порядку, визначеному законодавством».

б) в Законі України «Про вищу освіту» детально розписуються права ЗВО щодо самостійного визнання освітніх кваліфікацій і результатів навчання у формальній освіті і відсутня згадка про будь-які права ЗВО щодо визнання результатів

неформальної освіти;

в) згідно ст.3 Закону України «Про освіту» органом, який «формує вимоги до визнання результатів неформального та інформального навчання» визначається Національне агентство кваліфікацій. Університет чітко і послідовно дотримується цієї позиції, повідомляє її здобувачам освіти і всім зацікавленим особам, і таким чином навіть формально дотримується вимог підкритерію 3.4. «Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми». Ця позиція Університету була доведена до Національного Агентства із забезпечення якості вищої освіти, яке на своєму засіданні 26 травня 2020 року визнало (у відповіді С.М. Квіта), що відсутність практики зарахування результатів неформальної освіти не може вважатися недоліком програми (див відеозапис).

Звертаємо увагу на те, що аналогічні настанови (що неврахування результатів неформальної освіти не може вважатися недоліком програми) керівництво Національного Агентства надало експертам і членам ГЕР під час семінарів у вересні 2020 року (<https://bit.ly/3iYwvR>).

Додатково повідомляємо, що наразі МОН України розробило подало на погодження до ЦОВВ проєкт наказу щодо визнання неформального навчання при присвоєнні освітніх кваліфікацій. У разі його затвердження через шість місяців після його підписання ЗВО України отримають право, в межах визначених цим наказом, здійснювати визнання результатів неформальної освіти.

Університет не збирається керуватися досвідом тих ЗВО України які порушують і чинне національне законодавство і рекомендації ЄС («Council recommendation on the validation of non-formal and informal learning», Brussels, 5.9.2012, COM(2012) 485 final).

Додатково зазначимо, що запровадження окремими ЗВО України у явочному порядку (рішеннями Вчених рад, але без врегулювання на

	національному рівні) практики визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті може поставити під сумнів дипломи, видані не тільки відповідними університетами, а й сфері вищої освіти України в цілому. Беручи до уваги викладене, з урахуванням того, що пропозиції ЕГ носять рекомендаційний характер, вважаємо, що немає достатніх підстав для зниження оцінки за критерієм 3 до рівня В. Це дозволяє нам пропонувати оцінити дану ОП за Критерієм 3 на рівні А.
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність. Рівень відповідності Критерію 5. Рівень В. Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5. Незважаючи на системний характер анонімного анкетування студентів за цією ОП щодо форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчання, ЕГ рекомендує розміщувати на сайті ІМВ інформацію про вжиті ЗВО заходи.	Щодо зауваження, пов'язаного з анонімним анкетуванням студентів, то воно зводиться до рекомендації розміщувати на сайті ІМВ інформацію про вжиті ЗВО заходи за результатами опитувань. Слід зазначити, що результати анонімних опитувань є предметом регулярного обговорення на засіданнях кафедри міжнародного приватного права і знаходять своє відображення у робочих навчальних програмах, які оприлюднені на сайті ІМВ. Крім цього, варто зазначити, що викладачі, знаходячись у постійному контакті зі студентами ретельно працюють над удосконаленням своїх методів викладання, залучення сучасних засобів комунікації зі студентами, пропонують сучасні форми викладання. З урахуванням того, що пропозиції ЕГ носять рекомендаційний характер, вважаємо, що немає достатніх підстав для зниження оцінки за критерієм 5 до рівня В. Пропонуємо оцінити дану ОП за Критерієм 5 на рівні А.
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми.	Зауваження ЕГ щодо критерію 8 - Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми, фактично зводяться до запровадження єдиної форми опитування випускників, яка б охоплювала питання внесення пропозиції до ОП. Насправді опитування випускників про якість освітньої програми за єдиною

Рівень відповідності Критерію 8. Рівень В. Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8. ЕГ вважає, що було б доцільно запровадити єдину форму опитування випускників, яка б охоплювала питання внесення пропозиції до ОП, зокрема забезпечити доступність і поширення результатів опитування як передумови врахування його результатів.	формою передбачене Положенням «Про опитування здобувачів освіти і науково-педагогічних працівників КНУ імені Тараса Шевченка» (http://senate.univ.kiev.ua/?p=1469) і відповідна анкета проходить апробацію. Додатково зазначимо, що враховуючи специфіку роботи з випускниками, з інформацією щодо їх працевлаштування, розвитку їх кар'єрного шляху, на освітній програмі «Міжнародне приватне право» основна увага була приділена таким формам роботи з випускниками, як: підтримання постійного особистого зв'язку гаранта та викладачів програми з випускниками щодо їх працевлаштування, їх професійного становлення та розвитку; організація зустрічей випускників; проведення Днів кар'єри; залучення випускників до участі у семінарських заняттях; забезпеченні їх участі у науковій роботі (трое випускників за чотири випуски ОП навчаються в аспірантурі ІМВ). Оскільки, зауваження ЕГ торкаються лише одного чинника за критерієм 8, вважаємо, що немає достатніх підстав для зниження оцінки за ним до рівня В. Пропонуємо оцінити дану ОП за Критерієм 8 на рівні А.